

Bestuursvoorstel over het project stadsrechtenactiviteiten 2015-2016 in Rhenen, Vianen en Wijk bij Duurstede

Projectplan

- Inleiding

Het RHC Zuidoost Utrecht wil samen met de Vriendenstichting van het RHC én zes lokale en regionale erfgoedpartners vanaf oktober 2015 tot mei 2016 een aantal publieksactiviteiten organiseren rond de stadsrechten van de drie historische steden die het samenwerkingsverband telt: Rhenen, Vianen en Wijk bij Duurstede.

Het doel van het project is om de samenwerking met organisaties en personen die zich bezighouden met het cultuurhistorisch erfgoed in ons werkgebied nu en voor de toekomst te versterken en die onderlinge samenwerking concreet gestalte te geven door eigen en gezamenlijke activiteiten te organiseren, in dit geval rond het thema stadsrechten.

De aanleiding tot het stadsrechtenproject is het feit dat na meer dan 120 jaar het Wijkse Poortboek uit 1505, het belangrijkste rechtsboek voor de inwoners van Wijk bij Duurstede, naar de stad en het RHC zal terugkeren. Sinds 1894 is het in Utrecht. Het handschrift zal bovendien worden gerestaureerd en gedigitaliseerd.

Op 31 januari en op 14 maart 2015 hebben al bijeenkomsten plaatsgevonden van de directeur-archivaris van het RHC, het bestuur van de Vriendenstichting en bestuursleden en conservatoren en andere medewerkers van de drie betrokken musea en de drie historische verenigingen. Iedereen wil graag meedoen en de plannen nemen steeds duidelijker contouren aan, zodat het project ook kan worden begroot. De bedoeling is om eind april a.s. (na de bestuursvergadering van 22 april) voor het eerst naar buiten te treden met de eerste publiciteit over de terugkeer van het Poortboek en de stadsrechtenactiviteiten in de drie steden.

- Financiën

Het project zal worden betaald door het RHC uit de 2% winstopslag. Ter toelichting: de deelnemende gemeenten betalen een opslag van 2% bovenop het werkelijke aandeel in de kosten van het RHC. Daarmee wordt bereikt dat de vrijstelling van artikel 11, lid 1, onderdeel u, van de Wet op de omzetbelasting 1968 niet van toepassing is. Hierdoor kan de betaalde BTW worden teruggevorderd en is de optie belaste verhuur mogelijk. Het vermogen dat de gemeenschappelijke regeling aldus vormt, mag niet worden gebruikt voor het uitvoeren van archiefwerkzaamheden en evenmin aan de gemeenten worden terugbetaald. Waarvoor het wel mag worden gebruikt, is niet zonder meer duidelijk, maar dient in elk geval, zodra er een concreet voorstel ligt, aan de belastinginspecteur te worden voorgelegd.

Op dit moment bevat het deel van de algemene reserve gevormd uit deze 2% winstopslag van het RHC € 31.094. Voorgesteld wordt hieraan € 19.525 te onttrekken voor dit project. Zie voor de begroting: p. 3-4. Tot dusver is uit deze reserve alleen in 2012 geput, toen € 10.000 werd uitgegeven voor een gezamenlijk cultuurhistorisch project met de plaatselijke Comités Open Monumentendag. De belastinginspecteur verleende hiervoor schriftelijk toestemming.

Aan het Algemeen Bestuur van het RHC wordt gevraagd om op 22 april 2015 in te stemmen met het voorstel om in totaal € 19.525 beschikbaar te stellen voor de organisatie van de stadsrechtenactiviteiten door het RHC, de Vriendenstichting van het RHC, de drie musea en de drie historische verenigingen, onder het voorbehoud van toestemming van de belastinginspecteur.

Deze toestemming om een deel van de 2% winstopslag in 2015 (   12.400) en 2016 (   7.125) te mogen bestemmen voor een eenmalige bijdrage aan de stadsrechtenactiviteiten zal zo spoedig mogelijk worden gevraagd.

- Inhoud

Het project kent twee sporen.

Spoor 1: Symposium.

Het eerste spoor richt zich vooral op inhoudelijk geïnteresseerden en bestaat uit een symposium dat op vrijdagmiddag 23 oktober 2015 in Theater Calypso op de Markt in Wijk bij Duurstede wordt gehouden. Centrale vragen zijn: Wat zijn de overeenkomsten in en verschillen tussen de drie stadsrechten? Wat is de betekenis geweest van het hebben van stadsrechten voor de ontwikkeling van elk van de drie plaatsen door de eeuwen heen? Waar zijn nog witte vlekken in de kennis van die stedelijke ontwikkelingen?

Aan het begin van de middag (die wordt voorgezeten door Ad van Bommel) wordt het gerestaureerde Poortboek gepresenteerd en overhandigd aan de burgemeester van Wijk bij Duurstede en de voorzitter van het RHC. Daarna volgen een algemene inleiding en drie lezingen over de stadrechten van Wijk bij Duurstede (1300), Rhenen (1258) en Vianen (1336) door deskundige sprekers (Joost Cox, Kaj van Vliet en Huib Leeuwenberg). Het symposium eindigt met een forum en discussie met de zaal.

Vooralsnog wordt uitgegaan van 100 deelnemers. Belangstellenden worden vanaf april 2015 op verschillende manieren benaderd, met name via de eigen communicatiekanalen van de historische verenigingen, musea, het RHC en de Vriendenstichting van het RHC. Tevens wordt daarvoor een aparte website in het leven geroepen. Het symposium is de primaire verantwoordelijkheid van het RHC en de Vrienden. De bijdragen begin 2016 worden gepubliceerd in ofwel een 'special' ofwel een aflevering van de drie historische periodieken.

Spoor 2: Tentoonstellingen.

Het tweede spoor richt zich op een breder publiek en op kinderen uit groep 7 en 8 van de basisscholen. De drie musea Het Rondeel in Rhenen, het Stedelijk Museum Vianen en Museum Dorestad in Wijk bij Duurstede maken ieder een tentoonstelling over hun stadsrechten, waarbij men zijn eigen invalshoek kiest. Dat gebeurt in nauwe

voor evt. urenoverschrijding van € 640) = € 5.000

E. Publiciteitskosten:

- Maken en hosten tijdelijke website via E. Elenbaas (domeinnaam: 3stadsrechten.nl) = € 250
- Verschillende publiciteitsuitingen (logo, affiches etc.) € 1.000
- Bijdrage aan de Special van de periodieken van de drie historische verenigingen met daarin de bijdragen en een verslag van het Symposium e.d. € 3.000

SUBTOTAAL E = € 4.250

F. Onvoorziene kosten (10%) = € 1.775

PM1 Het restaureren en digitaliseren van het Poortboek komt ten laste van Vriendenstichting van het RHC.

PM2 De tijd die zowel het RHC als de Vriendenstichting in het project steken, met name in het symposium, de coördinatie en het aanleveren van documenten en informatie aan de deelnemers.

TOTAAL € 19.525

Aldus besloten, d.d. 22 april 2015

De voorzitter,

G.F. Naafs

De secretaris,

mw. M.A. van der Eerden-Vonk

samenwerking met de betreffende historische vereniging: de Historische Vereniging Oudheidkamer Rhenen en Omstreken, de Historische Vereniging Het Land van Brederode en de Historische Kring Tussen Rijn en Lek.

Zoals het er nu naar uitziet, zullen de exposities elkaar in tijd opvolgen: begin oktober start Rhenen met een expositie over het dagelijks leven in de middeleeuwse stad, vanaf januari 2016 neemt Wijk het stokje over met een tentoonstelling over de tijd direct vóór de stadsstichting in 1300 en Vianen sluit de estafette af met een expositie in de maanden april en mei 2016, waarbij wordt gedacht aan het interactief gebruik van kaarten en het bouwen met Legostenen.

Bij de tentoonstellingen komt een lesbrief voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen, die wordt gemaakt door Landschap Erfgoed Utrecht, op basis van een bestaand project. Daarnaast wordt gedacht aan een speciale stadswandeling, in samenwerking met de lokale VVV's.

Dit tweede spoor is primair de verantwoordelijkheid van de drie musea en historische verenigingen, maar wordt wel ondersteund door het RHC en de Vriendenstichting. Bovendien levert het RHC aan de musea en historische verenigingen materiaal uit de collectie en informatie.

Begroting

Spoor 1.

- A. Kosten Stadsrechtsymposium in Theater Calypso op 23 oktober 2015
(cf. offerte 5-3-2015)= € 2.000

NB De begroting voor het theater is gebaseerd op 100 personen. De uiteindelijke kosten kunnen hoger of lager uitvallen bij meer of minder deelnemers.

Spoor 2.

- B. Kosten aanpassen lesmateriaal voor de scholen (*Stad in de middeleeuwen*) door Landschap Erfgoed Utrecht (Mieke Heurneman (030-2205534; m.heurneman@landschaperfgoedutrecht.nl) = € 2.000

- C. Bijdrage in de kosten voor de exposities in 2015 en 2016 in de drie musea en hun publiciteit € 4.500

NB In beginsel € 1.500 per museum. Mede afhankelijk van de plannen en behoefte + publiciteitsuitingen (waaronder de sociale media, waarin, behalve naar de eigen activiteiten ook verwezen wordt naar die in de andere twee steden.

Spoor 1 en 2.

- D. Kosten projectmanager (vooral voor spoor 1, de website en communicatie) M. van Nimwegen in de periode april 2015-mei 2016 (0343-577702; marieke@nimwegen.org= € (cf. offerte 18-3-2015: € 4.360 + reservering